

Beslutningsforslag nr. **B 85**

Folketinget 2013-14

Fremsat den 1. april 2014 af Stine Brix (EL), Jørgen Arbo-Bæhr (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af transpersoner

Folketinget opfordrer regeringen til at sikre transpersoners ret til selv at vælge behandling og behandlingssted, herunder at bryde Sexologisk Kliniks monopol på at tilbyde udredning og behandling.

Bemærkninger til forslaget

Regeringen har for nylig offentliggjort, at man ønsker at ændre lovgivningen, således at det bliver muligt at skifte køn juridisk uden forudgående kastration. Dette anser Enhedslisten for at være et vigtigt og positivt skridt for transpersoners rettigheder i Danmark.

Et andet og mindst lige så væsentligt element i forhold til at sikre menneskerettighederne for transpersoner i Danmark omhandler bedre adgang til behandling i sundhedsvæsenet. Formålet med dette beslutningsforslag er derfor at følge op på muligheden for juridisk kønsskifte med bedre mulighed for behandling for transpersoner. Forslaget er også en imødekommelse af den kritik, som udtrykkes i Amnesty Internationals rapport om transkønnedes vilkår i Danmark, »The State decides who I am«, udgivet i februar 2014 (jf. SUU alm. del – bilag 263).

Ifølge specialeplanen er behandling af transpersoner karakteriseret som en højt specialiseret funktion, og denne funktion varetages af Sexologisk Klinik ved Rigshospitalet. Klinikken har i dag kompetence til at udrede transpersoner og vurdere, om kønskorrigerende behandling kan iværksættes, eller om ønsket om behandling skal afslås. Således afviser klinikken hvert år patienter, som klinikken vurderer, ikke vil have gavn af behandling.

I Amnesty Internationals rapport udgivet i februar 2014 om transkønnedes vilkår i Danmark kritiseres sundhedsvæsenets behandling af transpersoner. Det gælder især Sexologisk Kliniks behandlingsformer og psykiatiseringen af transpersoner, som mange patienter beskriver som krænkende. Men det gælder også adgangen til behandling, som er vanskelig, når der kun eksisterer ét behandlingssted i landet. Kritikken bakkes op af interesseorganisationen LGBT Dan-

mark, landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT Danmark).

I øjeblikket tillader Sundhedsstyrelsen foruden Sexologisk Klinik enkelte speciallæger og psykologer at behandle transpersoner, typisk i form af udredning og hormonbehandling. Der har tidligere også været udført mindre komplicerede operationer som f.eks. mastektomi uden for Sexologisk Klinik. Ifølge disse sundhedsprofessionelle behandler de flere transpersoner end Sexologisk Klinik. I november 2012 annoncerede Sundhedsstyrelsen, at man arbejdede på en vejledning, der skulle præcisere kravene til udredning og behandling på dette område. Vejledningen er dog ikke offentliggjort endnu. Det er således uafklaret, hvad der skal ske fremover på dette område.

Enhedslisten ønsker med dette beslutningsforslagforslag at sikre, at transpersoner kan søge behandling hos speciallæger uden for Sexologisk Klinik. Psykologer og relevante speciallæger skal kunne foretage udredning og varetage de mindre specialiserede dele af behandlingen af transpersoner i overensstemmelse med den praksis, der allerede findes i dag vedrørende udredning og hormonbehandling. Det bør samtidig vurderes, om kompetencen til at foretage mastektomier også findes andre steder end ved Sexologisk Klinik, og om udredningsforløb ved privatpraktiserende psykolog og hormonbehandling ved gynækolog kan suppleres af henvisning til mastektomi. Endelig bør det overvejes, om mere specialiseret kirurgisk behandling i stedet for udelukkende at finde sted ved Sexologisk Klinik også skal indgå i et nordisk samarbejde, således at det er muligt at hæve kvaliteten på dette område.

Skriftlig fremsættelse

Stine Brix (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af transpersoner.

(Beslutningsforslag nr. B 85)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.